

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

XVIII. Cu[m] Armuziano Rege quæ Gaspari contigerint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

CAPVT XVIII.

*Cum Armuziano Rege qua Gaspari
contigerint.*

OCCVPASSE Armuziam vniuersam multo studio & vi lacrymarum Gaspari parū erat, quoties Regem illius in dæmonis ditione & seruitio cum singultu conspiceret; qui sanè si tātum ad perficiendum animi habuisset infelix, quantum ad inchoandum ardoris, omninò iugum dæmonis cum Christiana libertate commutasset. Iamdiu ad Regem rumore vitæ Gasparis sanctimonia venerat: Paupertas, integritas, asperitas, & præ virtutibus ipse, quo ferè mouetur mortales, miraculorum constans, & in ore omnium sermo; quanquam non solo rumore res ea Regi constitit. Habebat è suis Saracenis quendam, qui fortè nouitatis cupidus, ad Gasparem publicè orātem ad populum iuerat, non tam audiendi causa (neque enim Lusitanicè vel tantillum nouerat) quàm viden-

*Gaspar
Lusita-
nicè lo-
quens à
Sarace-
no lin-
gua eius*

videndi. Quid plura? iuit, audiuit, *imperito*
 & quod admirabile est, penitus in- *intelligi-*
 tellexit, ac si patria lingua dicentē *tur.*
 audiisset, Deo in seruo suo Gaspare
 Apostolica prodigia subinde reno-
 uante. Venit ad Regem admirabun-
 dus, & vt faceret fidem, orationis
 puncta memoriæ commendata per
 ordinem repetiuit. Rex ipse iam an-
 te nutans, hoc impetu in fidem no-
 stram planè est impulsus. Itaque
 non ita multò pòst Gasparem ad se
 vocat: qui vbi hunc nuntium è
 pulpito descendens accepisset, læ-
 titiâ exultauit, & re Deo commen-
 data ad regiam perrexit, exceptus
 ab eo cum insolenti honoris signi-
 ficatione, remotisque arbitris, solo
 Garcia de la Penha, Lusitano, Regis
 interprete, conscio, seipsum Gas-
 pari Rex aperit, suaque desideria
 religionis nostræ amplectendæ ex-
 plicat, & simul quàm non temerè
 Saracenorum suorum Procerum
 motus vereatur; de quibus Pa-
 trem consulit, quo maximè mo-
 do iudicaret occurrendum. Laudā-

tum Pater Regem breuibus aptis-
que sententijs in proposito confir-
mat: plus vnum Deum posse, cuius
cum fidē amplectatur, ipsius amoris
& prouidentiae fore, ne quid susce-
pto baptismo incommodi patiatur;
eo protectore mortales non esse
metuendos. Simul tamen Gaspar,
cuius inexplebilis animorum sitis
ulteriùs ferebatur, in ipsorum Pro-
cerum salutem inhians, Regi sugge-
rit consilium, quo non modò suos
in officio contineret, sed ad suas et-
iam partes adduceret.

Id erat huiusmodi: Proceres om-
nes alia qualibet è causa conuoca-
ret, efficeretque, vt ex Arabia &
Perside Mahometanae legis docto-
res vnà adessent, quos è composito
Gaspar ad certamen Rege admittē-
te prouocaret: illo ex congressu si
victoriā, quod planè de diuina bo-
nitate confidebat, reportaret, nulli
videri mirum debere, si Rex agnitā
veritatem sequeretur; quin potiùs
sperare se nobilitatis bonam par-
tem Regis auctoritate permotam,
& ve-

& veritatis vi cōnīctam, idē susce-
 pturam institutum; ceteros, si qui
 fuerint, contumaces, aliorum mul-
 titudine territos, cū proficere se
 posse desperauerint, verbis saltem
 si non animo cum ipso Rege consē-
 furos. Probata Regi industria: sed re-
 citiūis quā oportebat euulgata, il-
 lius de religione mutanda consilia
 patuerunt. Et verò difficile erat, ho-
 mines suspicaces, cū Gasparem
 insolito honore affici, ad secretum
 colloquium admitti conspicerent,
 arcana non odorari. Rem initio au-
 ditam ex aulicis plerique secundis
 sermonibus exceperunt. Itaque
 duo ex omni nobilitate Saraceno-
 rum millia, quod ego quidem ex
 litteris possum colligere, se com-
 mouerūt: (Lucena viginti comme-
 morat, sed prouum fuit in Arith-
 metica notis errorem subrepere; e-
 go quod verò propinquius visum
 secutus sum:) duo igitur, vt dixi, Sa-
 racenorum millia se commouerūt,
 atque ita, vt planè baptismi diem
 eundem, qui Regis esset, designā-
 rint;

rint; iamque patrilios suos, ut vocant, ac Sanctorum nomina, quibus appellari vellent, quisque sibi selegerat. Gaspar interim praegaudio vix se capere, Deo grates referre, sed vehementer formidare, ne quadaemonis arte tanta è retibus praedalaiberetur. Nec ille sibi defuit; è prima nobilitate nonnullos, qui alia omnia sentiebant, ad honorem suu vatis propugnandum accendit. Illi ad Regem cum venissent, blanditijs primùm, deinde precibus, denique minis à Persarum Imperatore, aberrario regio, ab ipsius regni euerfione petitis, eum à mentis constantia deturbare conati sunt; sed conati tantùm, nihil enim effecerunt. Itaque aliud armorum genus opportunè, nisi veriùs importunè, armat Cacizes; docent, quid Rex molia-
tur, eorum esse ab interitu Mahometana sacra vindicare. Illi ad artes suas conuersi, Regem adeunt, sed contracto supercilio oratione occipientes à Rege sunt interpellati & amandati: deinde cum de
more

more pro foribus palatij ruderent,
 & insanis clamoribus impoſtorem
 inclamarent, Regis iuſſu lapidatio-
 nibus expulſi primũ, deinde etiã
 in perpetuum proſcripti. Nec tanta
 in ijs fuit vel religionis cura vel
 Mahometis, vt ipſa quæ mitteban-
 tur ſaxa ſuperarit; ſubitò enim fi-
 luerunt, & ſe cautè ſubdixerunt.
 Haſtenus Rex conſtanter; ſed quid
 profuit? quem neque minæ, neque
 profanorum Sacerdotum reueren-
 tia commouerat, iuſſe matris lacry-
 mæ & aniles flētus mollem ani-
 mum vicerunt. Poſtremum illud
 & potentiffimum fuit, arte Proce-
 rum vel dæmonis potiùs, intentatũ
 telum. Anus igitur illa, Orci pabu-
 lum, quã rogando, quã minãdo, quã
 eiulando, quã capillitium vellẽdo,
 & in morem præficæ filium iam de-
 poſitum lamentando effecit, vt ſpõ-
 deret, ſe in antiqua religione per-
 manſurum. Ea res vbi percrebuit,
 vnã multos è reliquis parum adhuc
 firmos de propoſito quoque deie-
 cit. Inde veriti, ne quid Gaſpar

*Arma-
 xia Rex
 propè cõ-
 uerſus ob
 matris
 blandi-
 tias in
 errora
 perſiſtit.*

tentaret, ac rem iam euerfam restitueret, valdè cauerunt, ne palatij fores attingeret; passim dictitantes, eum, quibus valeret carminibus, spiritu solo ac sermone, primo Regem colloquio infecisse. Insuper vt Regem in perpetuo metu continerent, miserunt, qui apud Xatamam grauitè de Lusitanis, de Gaspare, de Rege quererentur; rogabant quoque, vt datis ad Reges Lazæ & Carmaniæ litteris, stipendiarios suos, iuberet eos pro aris & ritibus suis in armis esse; Regem quidem iam sibi redditum, hoc metu tamen fortasse, iterum ne mutetur, indigere.

CAPVT XIX.

Heroica Gasparis in Saracenos praelia & victoria.

QUANTVM de Regis perfidia Mahometani lætabantur, tantũ Gaspar lugebat, sese multũ inculando, peccata sua, in quæ sola vir modestus huius rei causam reijciebat, detestando. Sanè in hanc sententiam de spe sua frustrata
ad lo-